

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

**ΕΚΘΕΣΗ ΠΡΟΕΛΕΓΧΟΥ (SCREENING) ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΙΣ
ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000 ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 16 ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ
153(Ι)/2003 ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΡΙΑΣ
ΖΩΗΣ**

**ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ (ΦΠ),
ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΤΣΑΔΑΣ, ΙΣΧΥΟΣ 900 kW
(ΠΑΦ/00382/2022)**

Φ/Σχ. 45/53, ΤΕΜΑΧΙΑ 226 ΚΑΙ 227

ΖΩΝΗ ΕΙΔΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ «ΚΟΙΛΑΔΑ ΕΖΟΥΣΑΣ»(CY4000021)

Αρ. Φακ. 02.15.004.042.001, 02.15.003.002

1. Περιγραφή του έργου

Το προτεινόμενο έργο αφορά την κατασκευή και λειτουργία φωτοβολταϊκού πάρκου δυναμικότητας 900kW, στην κοινότητα Τσάδας, της επαρχίας Πάφου. Κατά την εξέταση της αίτησης, διαπιστώθηκε ότι τα τεμάχια (Φ/Σχ. 45/53, Τεμάχια 226 και 227) στα οποία προτείνεται να κατασκευαστεί το ΦΠ, απέχουν περίπου 500 μέτρα, από τα όρια της ΖΕΠ «Κοιλάδα Έζουσας». Σύμφωνα με τη χωροθετική πολιτική για τις ΑΠΕ, από 500-1000μ. διεξάγεται προέλεγχος (screening) για να διαπιστωθεί κατά πόσο το ΦΒ πάρκο δύναται να επηρεάσει την ΖΕΠ και τα αντικείμενα προστασίας της. Το εν λόγω τεμάχιο εμπίπτει στην Πολεοδομική Ζώνη Γ3 (Γεωργική Ζώνη). Το φωτοβολταϊκό πάρκο θα καλύψει 11.161 m² με 1636 φωτοβολταϊκά πλαίσια στο έδαφος, 4 μετατροπείς δικτύου και δωμάτιο μετρητών ΑΗΚ. Η πρόσβαση στο τεμάχιο γίνεται από εγγεγραμμένο δρόμο.

2. Χαρακτηριστικά της προστατευόμενης περιοχής του Δικτύου NATURA 2000 ΖΕΠ «Κοιλάδα Έζουσας» και του προτεινόμενου υπό ανάπτυξη τεμαχίου

Η Ζώνη Ειδικής Προστασίας «Κοιλάδα Έζουσας» αποτελεί παραποτάμιο οικοσύστημα. Η μεγαλύτερη έκτασή της καλύπτεται από θαμνώδεις βιοτόπους, παραποτάμιες συστάδες με πλατάνια και σκλέδρα καθώς και παραδοσιακές καλλιέργειες. Κατά μήκος του ποταμού παρατηρείται υδρόφιλη παρόχθια βλάστηση. Σημαντική έκταση καλύπτεται επίσης από πευκοδάσος (*Pinus brutia*) και δρυς (*Quercus coccifera*), με τη συμμετοχή συστάδων τρεμιθιάς (*Pistacia terebinthus*), μοσφιλίων (*Crataegus azarolus*) και τερατζιών (*Styrax officinalis*). Επίσης, παρατηρούνται και εκτάσεις φρυγανικής βλάστησης σε συνδυασμό με *Sarcopoterium spinosum* και *Thymus capitatus*. Τέλος, αρκετά τμήματα καλύπτονται από ψευδοστέπα με αγρωστώδη και μονοετή φυτά (6220*). Οι εναλλαγές της βλάστησης σε συνδυασμό με την παρουσία του υδάτινου στοιχείου προσθέτουν ποικιλία στο τοπίο και τους οικοτόπους με αποτέλεσμα η περιοχή να φιλοξενεί σημαντικούς αριθμούς ειδών πτηνοπανίδας. Η περιοχή χαρακτηρίστηκε ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) για τα πουλιά σύμφωνα με τα είδη που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας για τα Πουλιά 2009/147/ΕΚ.

Συγκεκριμένα τα είδη καθορισμού της περιοχής ΖΕΠ είναι τα εξής:

α) Σπιζαετός (*Aquila fasciata*)

β) Διπλογέρακο (*Buteo rufinus*)

γ) Ζάνος (*Falco peregrinus*)

δ) Κράγκα (*Coracias garrulus*)

ε) Τρυπομάζης (*Sylvia melanothorax*)

στ) Σκαλιφούρτα (*Oenanthe cypriaca*)

Το αποδημητικό είδος χαρακτηρισμού είναι ο μελισσοφάγος (*Merops apiaster*), ενώ η ομάδα καθορισμού αποδημητικών αρπακτικών πτηνών αποτελείται κυρίως από εννιά είδη, τα οποία καθορίζονται στο σχετικό Διαχειριστικό Σχέδιο της περιοχής ΖΕΠ.

Η διατήρηση της ΖΕΠ σε ευνοϊκό καθεστώς διατήρησης, μέσω της κατάλληλης προστασίας και διαχείρισης των ενδιαιτημάτων των ειδών χαρακτηρισμού, η διατήρηση της ουσιαστικής παρουσίας των μεταναστευτικών αρπακτικών και άλλων φωλεάζοντων πουλιών, αποτελούν, μεταξύ άλλων, στόχους διατήρησης της ΖΕΠ.

Το τεμάχιο εμπίπτει σε Γεωργική Ζώνη (Γ3) και καλλιεργείται περιοδικά. Εντός του τεμαχίου υπάρχει κοινή χαμηλή αγρωστώδη/ θαμνώδης βλάστηση και περίπου 50 ελαιόδεντρα. Κατά την καταγραφή χλωρίδας εντοπίστηκαν 108 είδη φυτών, κανένα από τα οποία δεν περιλαμβάνεται στο Κόκκινο βιβλίο Χλωρίδας της Κύπρου. Στα πλαίσια της Μελέτης Περιβαλλοντικών επιπτώσεων πραγματοποιήθηκαν συνολικά 9 καταγραφές πτηνοπανίδας, κατά τις οποίες δεν εντοπίστηκε κάποιο από τα είδη καθορισμού της περιοχής. Σε απόσταση περίπου 800 μέτρων ανατολικά από τα υπό μελέτη τεμάχια εντοπίζονται φωλιές των δύο ειδών καθορισμού της περιοχής, του διπλογέρακου (*Buteo rufinus*) και του σπιζαετού (*Aquila fasciata*).

Στην ευρύτερη περιοχή μελέτης εντοπίζονται μεμονωμένες κατοικίες και γεωργικές καλλιέργειες καθώς και περιοχές με άγρια βλάστηση. Επίσης έχει αδειοδοτηθεί ένα ακόμη φωτοβολταϊκό πάρκο σε απόσταση περίπου 200 μέτρων.

3. Αποτελέσματα αξιολόγησης

Η κατασκευή και λειτουργία του φωτοβολταϊκού πάρκου χωροθετείται σε απόσταση περίπου 500 μέτρων από τη ΖΕΠ. Ο τρόπος σύνδεσης του πάρκου με το δίκτυο της ΑΗΚ δεν διευκρινίζεται στη μελέτη ούτε στα συμπληρωματικά στοιχεία που υποβλήθηκαν μετά τη συνεδρίαση της

Επιτροπής Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, συνεπώς δεν είναι δυνατή η αξιολόγηση και εκτίμηση πιθανών περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Η κατασκευή, όπως προτείνεται, χωροθετείται πλησίον φωλιάς του είδους *Aquila fasciata* (περδικοσιάχινο) καθώς και του είδους *Buteo rufinus* (διπλογέρακο), τα οποία αποτελούν είδη χαρακτηρισμού της ΖΕΠ και απαιτούν μια ζώνη «μη ενόχλησης» με ακτίνα 2 χλμ. από τη φωλιά τους, ώστε να αποφευχθεί ο κίνδυνος εγκατάλειψης. Συνεπώς πιθανή διαταραχή της περιοχής και όχληση που θα προκληθεί κατά την κατασκευή του προτεινόμενου έργου, μπορεί να οδηγήσει σε απώλεια θέσεων αναπαραγωγής και τροφοληψίας του είδους.

Σύμφωνα με τη Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον, οι πιθανές επιπτώσεις κατά την κατασκευή του έργου, αναμένεται να αφορούν κυρίως τη διασπορά σκόνης και την πρόκληση θορύβου, λόγω των χωματουργικών και κατασκευαστικών εργασιών που θα λάβουν χώρα.

Κατά τη λειτουργία του έργου, οι επιπτώσεις αφορούν κυρίως την αύξηση της υφιστάμενης στάθμης θορύβου σε μικρό βαθμό κατά τις περιόδους συντήρησης του ΦΠ, αλλά και επιπτώσεις στους βιολογικούς πόρους λόγω της εκχέρσωσης της φυσικής βλάστησης, επηρεάζοντας τα πτηνά που χρησιμοποιούν την περιοχή για τροφοληψία.

Επιπλέον στην περιοχή ΖΕΠ υφίστανται συσσωρευτικές επιπτώσεις, οι οποίες προέρχονται από διάφορες πιέσεις και απειλές όπως οι ακόλουθες:

- Λειτουργία γηπέδου γκολφ με τουριστικές, οικιστικές και εμπορικές αναπτύξεις εντός της περιοχής καθώς και άλλων υποστατικών, όπως μεμονωμένες κατοικίες και γεωργικές αποθήκες.
- Λειτουργία κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων εντός και πλησίον της ΖΕΠ.
- Άλλα Φωτοβολταϊκά Πάρκα που λειτουργούν ήδη ή προγραμματίζεται να κατασκευαστούν στην ευρύτερη περιοχή.
- Παρουσία εκτεταμένου οδικού δικτύου και συνεχής επέκτασή του με δημιουργία χωμάτινων μη εγγεγραμμένων δρόμων. Μέρος της Φάσης 1 του υπό κατασκευή αυτοκινητοδρόμου Πάφου-Πόλις Χρυσοχούς, τέμνει την περιοχή.
- Μετακίνηση μέρους της υφιστάμενης εναέριας γραμμής μεταφοράς ηλεκτρικού ρεύματος στα σημεία όπου επηρεάζεται από την κατασκευή του νέου αυτοκινητοδρόμου Πάφου – Πόλις Χρυσοχούς.
- Λατομική δραστηριότητα

- Καταστροφή της φυσικής βλάστησης, κατακερματισμός και απώλεια οικοτόπων, που προκύπτει αθροιστικά από διάφορες δραστηριότητες εντός της ευρύτερης περιοχής.

4. Συμπέρασμα. Στάδιο προκαταρκτικής αξιολόγησης (screening)

Η αξιολόγηση του προτεινόμενου έργου κατά το στάδιο του προελέγχου (screening), καταλήγει στο συμπέρασμα ότι είναι πιθανό να επηρεαστεί η ακεραιότητα της ΖΕΠ και τα είδη χαρακτηρισμού της και για το λόγο αυτό θα πρέπει να εκπονηθεί μελέτη Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης.

Τμήμα Περιβάλλοντος

Μάρτιος 2023